

Sygn. akt II S 43/20

POSTANOWIENIE

Dnia 9 października 2020r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący: SSA Janusz Godzwon (spr.)

Sędziowie: SA Jerzy Skorupka

SA Bogusław Tocicki

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 6 października 2020r.

skargi wniesionej przez wnioskodawcę L. K.

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym prowadzonym przez Sąd Okręgowy w Świdnicy sygn. akt III Ko 79/20

na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (tekst jednolity: Dz.U. z 2018 roku poz. 75)

p o s t a n o w i ł :

I. oddalić skargę wnioskodawcy L. K. na przewlekłość postępowania o zasądzenie odszkodowania i zadośćuczynienia prowadzonego przed Sądem Okręgowym w Świdnicy w sprawie o sygn. III Ko 79/20;

II. zwolnić L. K. od ponoszenia kosztów postępowania związanych z wniesioną skargą.

UZASADNIENIE

W dniu 29 września 2020 r. do Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu wpłynęła skarga L. K. (datowana na 17 września 2020 r.) na przewlekłość postępowania zawisłego przed Sądem Okręgowym w Świdnicy w sprawie o sygn. akt III Ko 79/20, której przedmiotem jest rozpoznanie wniosku L. K. o odszkodowanie i zadośćuczynienie. Wnioskodawca domagał się w skardze:

- 1) stwierdzenia przewlekłości w postępowaniu przed Sądem Okręgowym w Świdnicy w sprawie o sygn. akt III Ko 79/20;
- 2) przyznanie od Skarbu Państwa kwoty 5.000 zł.

W uzasadnieniu skargi L. K. wskazał, że Sąd miał dużo czasu na rozpoznanie wniosku.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Skargę wnioskodawcy L. K. na przewlekłość w postępowaniu sądowym prowadzonym przez Sąd Okręgowy w Świdnicy sygn. akt III Ko 79/20, której przedmiotem jest rozpoznanie wniosku L. K. o odszkodowanie i zadośćuczynienie należało uznać za niezasadną. W toku postępowania nie doszło bowiem do nieuzasadnionej zwłoki.

Przystępując do rozpoznania skargi, Sąd Apelacyjny ustalił następujące fakty:

W dniu 18 czerwca 2020 r. do Sądu Okręgowego w Świdnicy wpłynął wniosek pełnomocnika wnioskodawcy radcy prawnego H. N. o zasądzenie odszkodowania i zadośćuczynienia po uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych przez Kolegium ds. Wykroczeń przy Prezydencie m. Ś. i inne.

W dniu 28 sierpnia 2020 r. do Sądu Okręgowego w Świdnicy wpłynęło pismo wnioskodawcy w którym zwrócił się on m.in. o nadanie biegu sprawie i wyznaczenie terminu.

W związku z trwającym stanem zagrożenia epidemicznego, w okresie od marca do maja 2020 r. w Sądzie Okręgowym w Świdnicy rozpoznawano sprawy w ograniczonym zakresie. Wynikało to także ze znacznie zmniejszoną obsadą personalną (sędziowską, asyntenką i sekretarską), jak również zwiększoną liczbą osób pracujących wyłącznie w systemie zdalnym.

Dopiero w drugiej połowie maja zostało przywrócone etapowo funkcjonowanie Sądu Okręgowego w Świdnicy, z jednoczesnym zapewnieniem obywatelom prawa do sądu z poszanowaniem dla ich bezpieczeństwa.

W okresie tym wprowadzona została organizacja rozpraw i posiedzeń jawnych ograniczona do spraw pilnych, o których mowa w art. 14a ust. 4 i art. 14 ust. 9 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. z 2000r., poz. 374 i 567) oraz katalogu wynikającym z § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości Regulamin urzędowania sądów powszechnych i katalogu zawartym w piśmie Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości z dnia 17 kwietnia 2020r. DNA-11.501.20.2020.

Tzw. sprawy pilne, wskazane w art. 14a ust. 4 cyt. wyżej ustawy dotyczyły następujących spraw:

- 1) w przedmiocie wniosków o zastosowanie, przedłużenie, zmianę i uchylenie tymczasowego aresztowania;
- 2) w których jest stosowane zatrzymanie;
- 3) w których orzeczono środek zabezpieczający;
- 4) przesłuchania świadka w postępowaniu przygotowawczym przez sąd na podstawie art. 185a-185c albo art. 316 § 3 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 30 i 413), gdy podejrzany jest zatrzymany;
- 5) w przedmiocie europejskiego nakazu aresztowania;
- 6) w przedmiocie zarządzenia przerwy w wykonaniu kary w systemie dozoru elektronicznego;
- 7) o zastosowanie i przedłużenie środka detencyjnego w postaci umieszczenia cudzoziemca w strzeżonym ośrodku, o zastosowanie lub przedłużenie wobec niego aresztu dla cudzoziemców;
- 8) w których wykonywana jest kara pozbawienia wolności albo inna kara lub środek przymusu skutkujący pozbawieniem wolności, jeżeli rozstrzygnięcie sądu dotyczy zwolnienia osoby pozbawionej wolności z zakładu karnego lub aresztu śledczego albo jest niezbędne do wykonania takiej kary lub środka przymusu w tym zakładzie lub areszcie;
- 9) o odebranie osoby podlegającej władzy rodzicielskiej lub pozostającej pod opieką;
- 10) o których mowa w ustawie z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1878 oraz z 2019 r. poz. 730 i 1690);
- 11) dotyczące umieszczenia lub przedłużenia pobytu nieletniego w schronisku dla nieletnich;
- 12) dotyczące umieszczenia małoletniego cudzoziemca w placówce opiekuńczo-wychowawczej;

13) z zakresu postępowania wykonawczego w sprawach, o których mowa w pkt 8-12;

14) wniosków o ustanowienie kuratora w celu reprezentowania interesów małoletnich w postępowaniu przed sądem lub innym organem w sprawach pilnych;

15) o których mowa w ustawie z dnia 22 listopada 2013 r. o postępowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi stwarzających zagrożenie życia, zdrowia lub wolności seksualnej innych osób (Dz. U. z 2019 r. poz. 2203 oraz z 2020 r. poz. 278);

16) przesłuchania przez sąd osoby w trybie zabezpieczenia dowodu lub co do której zachodzi obawa, że nie będzie można jej przesłuchać na rozprawie.

Zgodnie z art. 14a ust. 9 cyt. ustawy, prezes właściwego sądu mógł zarządzić rozpoznanie każdej sprawy jako pilnej, jeżeli jej nierozpoznanie mogłoby spowodować niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia ludzi lub zwierząt, poważną szkodę dla interesu społecznego, albo ze względu na grożącą niepowetowaną szkodę materialną, a także gdy wymaga tego dobro wymiaru sprawiedliwości.

Wspomniane ograniczenia w zakresie organizacji rozpraw, rzutowały także na możliwość przeprowadzenia rozprawy przed Sądem Okręgowym w Świdnicy w sprawie o sygnaturze akt III Ko 79/20 dotyczącej wniosku L. K..

Na wstępie przypomnieć trzeba, że zgodnie z art. 2 ust. 2 cyt. wyżej ustawy o skardze na przewlekłość postępowania dla stwierdzenia, czy doszło do przewlekłości postępowania, należy w szczególności ocenić terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez sąd w celu wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie, uwzględniając charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej jej zawichości, znaczenie dla strony, która wniosła skargę, rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowanie się stron, a w szczególności strony, która wniosła skargę na przewlekłość postępowania.

Sąd po złożeniu przez stronę wniosku nie jest zobowiązany terminami, a rozpatrzenie sprawy jest zależne od natężenia pracy w danym sądzie oraz ilości spraw w referacie sędziego, któremu przydzielono daną sprawę. Nie można tracić z pola widzenia stanu epidemii wprowadzonego w Polsce w związku z rozprzestrzenieniem się wirusa SARS-CoV-2 oraz zmian w funkcjonowaniu sądów, jakie w związku z tym zaszły. Działalność sądów została mocno ograniczona, a rozpatrywane były tylko sprawy pilne, nie odbywały się sprawy jawne. Odwołane zostały wyznaczone terminy rozpraw i posiedzeń i ich rozpoznanie zostało przełożone o kilka miesięcy. W związku z czym naturalne jest, że konsekwencją takiego stanu rzeczy są opóźnienia w rozpoznaniu spraw nie zaliczonych do tzw. spraw pilnych. Mając powyższe na uwadze, należy uznać, że w przedmiotowej sprawie doszło do przewlekłości postępowania z winy sądu. Tym niemniej w niniejszej sprawie Sąd może już i powinien wyznaczyć termin rozprawy, tak aby wnioskodawca miał świadomość w jakim przedziale czasowym wniosek zostanie rozpoznany.

Wobec bezzasadności skargi oraz oceny stanu osobistego i majątkowego L. K. kierując się zasadą słuszności zwolniono go na podstawie art. 633 k.p.k. w zw. z art. 624 § 1 k.p.k. od opłaty z tytułu wniesienia skargi na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki.

Mając powyższe na uwadze, postanowiono jak na wstępie.

SSA Jerzy Skorupka SSA Bogusław Tocicki SSA Janusz Godzwon